

§ 2:6

Återrapportering av uppdrag 25 i Kommunfullmäktiges budget 2022 - Utredda behovet av ytterligare muddring i Åsättra hamn för vintertrafik

Sammanfattning

Åsättra hamn på Ljusterö är replipunkt i Österåkers kommuns skärgård.

Kommunen genomförde under 2012 schakt- och muddringsarbeten i Åsättrafladen vid hamnen. Djupet är dock enligt Trafikförvaltningens riktlinjer inte tillräckligt, vilket bland annat omöjliggör isgående linjetrafik.

Enligt den genomförda geotekniska undersökningen 2023 är muddring tekniskt möjlig. Miljöprövningarna bedöms vara komplicerade. Det finns flera osäkerhetsfaktorer som kan påverka ett genomförande av ny muddring i Åsättrafladen.

Beslut

Kommunstyrelsens Tekniska utskottet föreslår Kommunstyrelsen besluta

1. Godkänna återrapportering av uppdrag 25 i Kommunfullmäktiges budget 2022 – utreda behovet av ytterligare muddring i Åsättra hamn för vintertrafik,
2. Överlämna återrapporteringens till Kommunfullmäktige

Ärendet

Kommunfullmäktige gav i 2022 års budget ett särskilt uppdrag till Tekniska nämnden att utreda behov av ytterligare muddring i Åsättra hamn för vintertrafik.

Åsättra hamn på Ljusterö är replipunkt i Österåkers kommuns skärgård. Åsättra brygga trafikeras med kollektiv sjötrafik ut till skärgården och buss till centrala Åkersberga och vidare till Danderyds sjukhus.

Kommunen genomförde under 2012 schakt- och muddringsarbeten i Åsättrafladen. Muddringen förbättrade djupet men är enligt Trafikförvaltningens riktlinjer inte tillräckligt, vilket bland annat omöjliggör isgående linjetrafik.

Kommunen äger inte marken i anslutning till bryggan. Arrendeavtal har tecknats med markägaren avseende hamnområdet.

Trafikverket genomför sedan 2021 en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för trafiksystemet på Ljusterö. Trots brister som beskrivs i ÅVS avseende hamnområdet och vägen till bryggan bedöms Åsättra som det starkaste alternativet för en replipunkt på Ljusterö.

Stockholm Nordost (STONO) har under senare år uppmärksammat Trafikförvaltningen på svårigheten att efterleva kraven i riktlinjerna och verkar för att lättnader ska införas.

Som en del av det aktuella utredningsuppdraget avseende ytterligare muddring lät Österåkers kommun 2023 utföra en geoteknisk undersökning, i anslutning till bryggan i Åsättra.

Undersökningen visar att muddring är möjlig till önskvärt djup. Det finns dock partier där morän och eventuellt även block ligger mer grunt vilket kräver särskilda muddringsmetoder.

En muddring kommer sannolikt att omfatta flera miljöprovningar som provas inom ramen för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet. Detta är en komplicerad provning.

Området omfattas av strandskydd. För att få dispens från strandskyddet krävs ett särskilt skäl. En muddring bedöms medföra stor miljöpåverkan i området.

Kostnader för en muddring inklusive miljötillstånd har bedömts men innehåller stora osäkerheter. Kostnadsbedömningen uppgår till 15,5 miljoner kronor.

Utskottets slutsatser

Muddring till kravställt djup på 4,5 meter bedöms vara tekniskt möjligt. Det är dock tydligt att andra utredningar och dialoger kan påverka utvecklingen av Åsättra som replipunkt.

Det gäller bland annat det pågående arbetet med Trafikverkets ÅVS som planeras att slutföras under 2025 och en eventuellt efterföljande fördjupad analys av Åsättra som replipunkt.

Även dialogen med Trafikförvaltningen behöver fortsätta avseende befintliga krav och konsekvenser avseende restider vid trafikering med isgående fartyg.

Det finns flera osäkerhetsfaktorer som kan påverka genomförande av en ny muddring i Åsättrafladen. Ett stort mått av samverkan krävs mellan berörda parter.

Bilagor

”Utredning av kompletterande muddring i Åsättra hamn”, 2025-02-03.